

Betreft: Zienswijze project Diemen – Ens
Datum: 13 november 2023
Opsteller:

L.S.,

Met zorg hebben wij kennisgenomen van het voornemen van TenneT een nieuw hoogspanningstracé aan te leggen tussen Diemen en Ens. Een van de tracé-alternatieven, het oranje alternatief, is midden over onze woonwijk getekend.

Allereerst: wie zijn wij? Wij zijn de bewonersvereniging Naarderbos en vertegenwoordigen alle bewoners van de wijk het Naarderbos in de gemeente Gooise Meren. De wijk ligt ingeklemd tussen aan de noordkant het Gooimeer aan de zuidkant de snelweg A1 en aan de westkant de Jachthaven Naarden. Het Naarderwoonbos telt 181 woningen, Naardereiland 45, IJsselmeerweg 27 woningen.

Waarom hebben wij bezwaar tegen het voorgenomen tracé?

De oranje variant, zoals getekend in de concept Nota Reikwijdte en Details van 16-10-2023, loopt precies over onze woonwijk. Vanzelfsprekend willen wij geen hoogspanningsmasten in onze buurt en hoogspanningskabels over onze huizen en kinderspeelplaatsen. Nu is de oranje streep breed getekend en het tracé zou ook net ten noorden of net ten zuiden langs onze wijk kunnen lopen. Ook daartegen hebben wij ernstige bezwaren. Deze bezwaren kunnen wij als volgt samenvatten:

- Hoogspanningsmasten en kabels ontsieren ons uitzicht en hebben een negatief effect op de waarde van onze woningen.
- De magnetische velden rond hoogspanningslijnen verhogen de kans op leukemie. De Gezondheidsraad heeft hier onderzoek naar laten doen. Daaruit bleek dat er aanwijzingen zijn dat volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen vaker leukemie hebben.
- Aan de noordkant van het Naarderbos loopt de Gooimeerkust Zuid. Dit is een natura 2000 gebied. Volgens het bestemmingsplan moet de Gooimeerkust Zuid groen blijven. Dit is ook de verklaring dat onze huizen niet direct aan de Gooimeerkust staan maar dat hier een groenstrook tussen ligt. De Gooimeerkust moet groen blijven en een rustplaats bieden aan diverse soorten watervogels.
- Aan de Zuidkant van het Naarderbos ligt de A1 en de schootsvelden van de vesting Naarden. Dit maakt deel uit van het Unesco werelderfgoed Hollandse Waterlinie. De zogenaamde schootsvelden ten noorden van de vesting Naarden moeten vrij blijven.
- Tevens is het in conflict met de Visie Gooische Kust, uitgevoerd in opdracht van gemeente Gooise Meren en door de gemeenteraad bekrachtigd.

Wij begrijpen de noodzaak van de Energietransitie in Nederland. Wij begrijpen ook dat de windenergie die wordt opgewekt in het Noordelijk deel van de Nederlandse Noordzee en die

aan land komt in Delfzijl getransporteerd moet worden naar de gebieden midden en zuid Nederland waar de grote gebruikers van energie zitten.

Wat wij echter niet begrijpen is dat TenneT voor dit transport teruggrijpt op de ouderwetse oplossing van 380kv luchtleidingen ondersteund door vakwerkmasten. Er zijn inmiddels, naar onze mening, betere en zelfs meer voor de hand liggende alternatieven.

Een in onze ogen goed alternatief is een zeekabel vanuit Diemen door het Markermeer, IJsselmeer en Ketelmeer naar Ens. Deze kabel kan voor circa 95% van het onder water worden aangelegd en ligt dan in een bijna rechte lijn tussen Diemen en Ens. Deze kabel kan in 380kv wisselstroom, maar ook in een HVDC techniek, bijvoorbeeld 525kv gelijkstroom worden aangelegd.

Dat een ondergronds alternatief een technisch bewezen oplossing is blijkt uit de aansluiting van de offshore windparken op zee die via converterplatformen hun stroom met ondergrondse kabels HVDC techniek aan land brengen. Ook de kabels die de Noorse (NorNed) en Britse (BritDNed) hoogspanningsnetten met het Nederlandse verbinden, doen dit met zeekabels en HVDC techniek.

Hoezeer de keuze van TenneT voor luchtkabels in plaats van grondkabels een politieke keuze is, is recentelijk gebleken in Duitsland. Wij willen hier 1 project in Duitsland ter illustratie aanhalen; het project Suedlink. Duitsland loopt met de aanleg van hoogspanningsnetten een aantal jaren voor op Nederland. Dit is een gevolg van een besluit van de regering van Angela Merkel uit 2012 tot de zogenaamde Atomausstieg en de daaruit voortkomende Energiewende. Dit behelsde een versnelde uitfasering van kerncentrales ten gunste van wind- en zonne-energie.

TenneT heeft sindsdien in de Duitse Noordzee een 20tal offshoreplatformen gebouwd die de verzamelde windenergie van windparken via een HVDC verbinding aan land brengen. De stroom, die aan land komt in plaatsen als Brunsbüttel en Wilster in Schleswig Holstein, moet van daar naar de gebruikers in Bayern en Baden – Württemberg worden getransporteerd.

Een van de projecten die dat transport moet realiseren is Suedlink. De tracé alternatieven voor Suedlink zijn gepresenteerd in 2014 en net zoals bij het project Diemen-Ens stelde TenneT een tracé voor met masten en luchtkabels. Vanuit de bevolking (Bürgerinitiative) en de politiek kwam verzet tegen deze plannen. Dit verzet was het sterkst in Beieren waar tot minister-president Horst Seehofer zich tegen de plannen verzette, in eerste instantie tevergeefs. TenneT hield vast aan masten en luchtkabels. Een en ander veranderde toen TenneT voor een ander project (Wahle – Mecklar) het met de toenmalige bundesminister voor economische zaken Sigmar Gabriel op een akkoordje gooide door het deel van het tracé dat door zijn kieskring (Salzgitter) loopt geheel ondergronds aan te leggen. Dit akkoordje kwam de burgers en politiek in het geplande tracé voor Suedlink ter ore.

Vertegenwoordigers van een 20-tal gemeenten (Kreise) kwamen bij elkaar in en stelden de Hamelner Erklärung op. Daarin pleitten zij voor een goede toepassing van de stand van de techniek en tegen ambtelijke willekeur. Ook dienden zij een klacht in tegen TenneT bij de toezichthouder, de Bundesnetzagentur (vgl. Nederlandse ACM). De klacht werd in februari 2015 gegrond verklaard en TenneT werd gedwongen de plannen voor Suedlink op nieuw op te stellen maar nu volgens de laatste stand der techniek en zonder uitsluiting van

grondkabels. Inmiddels is de uitvoering van Suedlink gestart. Bijna het gehele tracé wordt nu ondergronds aangelegd. De capaciteit van Suedlink bedraagt 4GW dat is ruimschoots meer als de 2,6 GW die TenneT voor Diemen-Ens noodzakelijk acht.

Het is duidelijk dat wij als Naarderwoonbosvereniging ons ernstig zorgen maken omtrent de nadelige gevolgen van dit plan zoals nu wordt gepresenteerd. Andere alternatieven zijn voorhanden en in Duitsland gerealiseerd.

Wij verzoeken u met klem bovengronds/ondergronds in heroverweging te nemen en ons te informeren. Voor dit plan is GEEN draagvlak te vinden onder de burgerbevolking. Voor de goede orde kunnen wij u medelen dat een kopie van deze brief zal worden verstrekt aan het College van burgemeester en wethouders en aan de gemeenteraad Gooise Meren en tevens aan de plaatselijke politieke partijen.

Met de meeste hoogachting tekent,
Namens Bestuur Vereniging Naarderbos

Voorzitter

Secretaris

Correspondentieadres: